

FAYDALI DUALAR*

Eüzü bi'llâhi mine'ş-şeytâni'r-racîm.

Bi'smi'llâhi'r-rahmâni'r-rahîm.

El-hamdü li'llâhi rabbi'l-âlemîn... Ve's-salâtu ve's-selâmu alâ seyyidi'l-evvelîne ve'l-âhirîn, seyyidinâ muhammedin ve âlihî, ve sahibihî ecmaîn... Ve men tebiahû bi-ihsânin ilâ yevmi'd-dîn...

Emmâ ba'd: Fa'lemû eyyühe'l-ihvân, feinne efdale'l-hadîsi kitâbu'llâh, ve efdale'l-hedyi hedyü seyyidinâ muhammedin salla'llâhu aleyhi ve sellem, ve şerre'l-umûri muhdesâtuhâ, ve külle muhdesetin bid'ah, ve külle bid'atin dalâleh, ve külle dalâletin ve sâhibehâ fî'n-nâr... Ve bi's-senedi'l-muttasılı ile'n-nebiyyi salla'llâhu aleyhi ve selleme ennehû kâl:

مَنْ قَالَ حِينَ يُمَسِّي: بِسْمِ اللّٰهِ الَّذِي لَا يَضُرُّ مَعَ
اسْمِهِ شَيْءٌ فِي الْأَرْضِ وَلَا فِي السَّمَاءِ، وَهُوَ
السَّمِيعُ الْعَلِيمُ، ثَلَاثَ مَرَّاتٍ؛ لَمْ يُصِبْهُ فَجَاءَةٌ بَلَاءٌ
عَ حَتَّى يُصْبِحَ؛ وَمَنْ قَالَهَا حِينَ يُصْبِحُ ثَلَاثَ مَرَّاتٍ
، لَمْ يُصِبْهُ فَجَاءَةٌ بَلَاءٌ حَتَّى يُمَسِّي

(د. حم. وابن السني، حل. حب. ض. عن عثمان)

* Bu konuşma; Merhum Dr. Metin Erkaya tarafından, titizlikle çalışılarak metne dönüştürülmüştür. Mekanı Cennet olsun.

RE. 433/1 (*Menkàlehîneyümsî: Bi'smi'llâhi'llezî lâ yedurru mea'smihî şey'ün fi'l-ardı ve lâ fi's-semâi, ve hüve's-semîu'l-alîm, selâse merrâtin; lem yusibhu füc'etü belâin hattâ yusbiha; ve men kàlehâ hîne yusbiha selâse merrâtin, lem yusibhu füc'etü belâin hattâ yümsiye*)

Sadaka rasûlü'llâh, fî mâ kâl, ev kemâ kâl.

Aziz ve muhterem kardeşlerim!

Sevgili Peygamberimiz, Efendimiz, rehberimiz, numûne-i imtisalimiz Muhammed-i Mustafâ (*aleyhi efdalü's-salavât ve ekmelü't-tahiyyât ve't-teslimât*) Hazretleri'nin mübarek hadîs-i şeriflerinden bir demet *Râmûzü'l-Ehâdîs* isimli hadis mecmuasının 433. sahifesinden okumaya devam edeceğiz inşaallah...

Bu hadîs-i şeriflerin açıklamasına başlamazdan önce, evvelen ve hâsseten Peygamber Efendimiz'in ruh-i pâki için, sonra onun cümle âlinin, ashâbının, etbâının, ahbabının ruhları için; hâsseten Ümmet-i Muhammed'in müşidleri olan sâdât ve meşâyih-i turuk- u aliyyemizin ve onlara tâbi mübareklerin, halifelerin, müritlerin, muhiblerin ruhları için; şu eseri yazmış olan Gümüşhaneli Hocamız'ın, şu eserin içindeki hadîs-i şeriflerin bize kadar gelmesinde emek sarf etmiş olan alimlerin, râvilerin ruhları için; kendisinden feyz aldığımız Hocamız Muhammed Zâhid-i Bursevî hazretlerinin ruhu için; bu beldeleri fethetmiş olan fatihlerin, sultanların, komutanların, muvahhid askerlerin, şehitlerin, gazilerin ruhları için; cümle ashâb ı hayrât ve hasenâtın, hayır hasenât sahiplerinin

ve bilhassa şu camiye yapmış olan ve - yapılması yetmiyor- bu ana kadar sıhhatle, afiyetle, sağlam, temiz bir halde ayakta durmasına yardımcı olmuş, maddeten, mâlen, bedenen, mânen yardımcı olmuş olanların ruhları için...

Camilerin taşının toprağının imarı bir şey değil, asıl imarı içine cemaat olmaktır. Siz de onların asıl mimarlarısınız, imarcılarısınız. Siz olmasanız bu bomboş camiyi saman deposu yaparlar. Kâğıt deposu olur. Birisi gelir, bir fukara; içine gecekondurur. Ayvansaray'da, Eyüp'te, çok yerlerde; eskiden cami imiş, içine gecekondur oturtmuş, akşam da adam akşamcıymış, iki de içiyor.

Hem de sahabe kabri! Üstünde kitâbesi var, kapısının kitâbesi duruyor, okuyorsun: "Sahâbe-i kirâmından filanca zâtın kabri şerifidir, mescid-i şeriftir." diyor. Mescid-i şerifin temel duvarları kesme taş, Osmanlı mimarî üslûbuyla duruyor. İçine bir gecekondur oturtulmuş. şimdi şu caminin orta yerine bir gecekondur oturtulsa, kubbesi yıkılınca, duvarları yıkılınca ne olacak?

Oraya birisi oturtulmuş. İyi, müslüman bir kimse olsa, Allah dese, neyse ne... Cami... Akşamları da masayı kurup iki içiyormuş. "Yazıklar olsun bizim gibi müslümanlara!" diyor insan ama... Allah ıslah etsin, ne diyelim.

Caminin asıl mimarları cemaattir. Caminin asıl imârı cemaatle imârdır. Siz imâr edicilerin, uzaktan yakından bu hadîs-i şerifleri dinlemeye gelen kardeşlerimizin kendilerinin sıhhat ve selameti için, geçmişlerinin ruhlarının şâd

olması için, dünya ve âhîret saadetine cümleten ermemiz için... İnsan kendisi müslüman olsa, sevdiği kardeşlerini cehennemde yanarken görse, yüreği dayanamaz, onları da çekip çıkartmak ister. Sevdiklerimizle beraber Allah cümlemizi cennetiyle cemâliyle müşerref eylesin diye, yolunca yürüyüp rızasını kazanalım diye, buyurun bir Fâtîha, üç İhlâs-ı Şerif okuyalım, öyle başlayalım!

.....

a. Dinimizin Kıymetini Bilelim!

Kusura bakmayın, dertli insan konuşmuş, dertli konuşunca ötekiler de mazur görürler; ne yapsınlar, “dertlidir” derler.

Ben “sahabe kabridir” diye Ayvansaray’da ziyarete gittim de, içinde, gecekonduda insan oturduğunu kendi gözlerimle gördüm. Caminin duvarları dışında duruyor. Fotoğrafını da çekerim, bir dahaki hafta da size getiririm. Böyle gördüm.

Bir de bir gazete de okudum ki; birisi de eskiden cami olan bir yeri, avlusunu, etrafını çevirmiş de ondan sonra oraya bir de Meryem ana heykeli dikmiş.

Yani bizim bu kalabalıklarımızın kıymeti yoktur kardeşlerim. Eğer biz adam olmazsak, eğer biz Allah yolunda çalışan insan olmazsak, eğer bizim yüreğimizde Allah sevgisi, dine hizmet aşkı olmazsa bizim koyun sürülerinden, kuzu sürülerinden ne farkımız vardır?

“—Bu memleket bizim mi?”

Bizim elbette. Dedelerimizden bize miras kalmış.

“—Bu memleketin sahibi kim?”

Sizlersiniz. Benim de bir hissem var. Tapu, hisseli tapu. Benim de hissem var, sizin de hisseleriniz var. Benim dedelerim şehid, sizin de dedeleriniz şehid. Bu memleket bizim. Biz buranın toprağı ile de ilgileniriz, taşıyla da ilgileniriz, madeni ile de ilgileniriz, hava kirliliğı ile de ilgileniriz, ahlâkıyla da ilgileniriz. Bizim memleketimiz. Evimizin bir yeri aksa, koksa takip etmiyor muyuz, tamir etmiyor muyuz?...

Camilerin bu halde olması çok yazıktır... Ve bizim için çok ayıptır!

Ben Münih’te bulundum, Almanya’nın Köln şehrine gittim, Avusturya’ya gittim, Avustralya’ya gittim, dünyanın muhtelif yerlerini gördüm; ibadethaneleri, kiliseleri pırıl pırıl, en güzel yerlerde duruyor.

Dün de güzel bir şey anlattılar... Hadis diye başladık amahatıralardan gidiyor...

Bursa’da genel müdürlük yapan bir şahıs, bir fabrikanın genel müdürü... Kartını aldım. Kendisi anlattı. Adıyla sanıyla yanımda mahfuz.

“—Ben 1952 senesinde Almanya’nın Koblenz şehrinde tahsile gitmiştim.” dedi.

Şehir Ren nehri üzerinde bir şehirdir, Almanya’nın meşhur şehirlerinden.

“—Kocasını harpte ölmüş bir Alman dulunun evinde yer buldum. Pansiyoner olarak oraya gittim.”

Yani pansiyoncu. Şimdi Araplar geliyor. “Odalarımızı, evimizi vereceğiz.” diyor ya zamânemizde turistlere... Orada da ne yapsın, geçiminin çaresi, öyle bulmuş. Kocasını ölmüş, artık evini kiraya verecek; bu Türk talebeye kiraya vermiş.

“—Karşımızda çok güzel bir kilise vardı.” diyor.

Kendisi dün anlattı daha, taze... Hem de ceketimin şu cebinde; adıyla, sanıyla yazdım, yanlışlık olmasın diye... Size de tarihiyle doğru nakletmeye çalışacağım.

Bir de caminin yanında... Hep cami diyorum. Cami olasıca kiliseler inşaallah. Allah dedirtiyor, Allah büyük. Siz çalışırsanız, İslâm oraya giderse; orada ezan okunur, namaz kılınır. Çalışmazsanız; camileriniz kilise olur, depo olur. Söyletene bak...

Onun yanında kocaman bina... Kesme taştan mükemmel bina... Gymnasium imiş, yani lise imiş.

O lisenin müdürü ve o kilisenin papazı... Dikkat! Bir daha söylüyorum: O lisenin müdürü ve kilisenin başpapazı Herr Aäuher. Herr Aäuher denildiği zaman herkes karşısında el pençe divan duruyor, hürmet ediyor. Koblenz şehrinde ma'ruf bir insanmış 1952 senesinde...

Rivayet eden şahıs bir genel müdür, hayatta. Gelsin birisi bana; “Bu rivayeti nereden çıkarttın?” dediği zaman adresini vereceğim. Yani senetli konuşuyorum. Hadisten öyle öğrendik ya...

Büyüklerimizden öğrendiğimiz nedir? Her şeyi senediyle sepetiyle, aslıyla esasıyla konuşmak.

Diyor ki:

“—Herkes hürmet ediyor, geçerken el pençe divan duruyor.” Neden? Kilisenin papazı ve lisenin müdürü, ikisi bir arada.

“—Bir gün ben bir lokantada yemek yiyorum... O da karşımda, beni başıyla selâmladı. Ben de onu selâmladım.” diyor.

Selamlaşmışlar, güzel...

“—Selâmı alınca, kibar adam, kalktı yanıma geldi.” diyor.

“—Siz bizim kilisenin karşısındaki mahallemizdeki misafir Türk öğrenci misiniz?”

“—Evet dedim.” diyor.

O zaman Türk filan yok Almanya’da. Saysan, koca Almanya’da yüz kişi, iki yüz kişi ancak var. Sonra işçi gönderdik de Münih şehri bizim altmış dokuzuncu vilayet gibi oldu. İstasyondan iniyorsun; Boğaziçi Lokantası, Hacıbaba Kebapçısı... Yani sanki Almanya değil de Türkiye’nin bir vilayetiymiş gibi... Tabii barlar, pavyonlar... Allah korusun, bizim işçileri aldatmak için...

Demiş ki:

“—Ben seni —seninle bazı şeyleri konuşmak için— evime davet ediyorum, buyur.”

Lise müdürü ve kilisenin başpapazı, oranın en itibarlı adamı bizim talebeyi evine davet ediyor. O zamanın talebesi şimdinin genel müdürü; altı-yedi fabrikanın genel müdürü, itibarlı bir insan. “—Gittim. Ben diyorum ki: ‘Bu papaz beni hıristiyan yapmak isteyecek galiba... Kaşıma

gözüme hayran değil ya, beni evine çağırdığına göre... Herhalde bir Türk'ü hristiyan yaparsam kâr ederim diye düşünüyor.”

Ama bizim talebenin babası hafızmış. Malatya Ulucamii'nde 45 yıl imamlık yapmış. Dedesi de müftüymüş. Papaz tam adamına çatmış.

“—Evine gittim. Konuşuldu konuşuldu da...” diyor, konuşma arasında:

“—Ben bir hıristiyan papaz olarak size şunu çok açıklıkla ifade ediyorum ki; dünya üzerindeki en makul, en mantıkî, en mükemmel din İslâm dinidir! Siz dininizin kadrini, kıymetini bilin. Dininizle iftihar edebilirsiniz.” demiş.

Biz dinimizin kadrini kıymetini bilmiyoruz, kardeşlerim!

Bizim paralarımız vardır, bizim paralarımız oraya buraya gider; televizyona gider, eğlenceye gider...Çocuğumuzun sünnet düğünü için 5 milyon, 10 milyon harcarız. Camiye geldiği zaman hoca efendi “50 bin lira, 100 bin lira ver.” dese; “20 bin lira olmaz mı?” deriz, “İki bin lira olmaz mı?” deriz.

Ben üniversite hocasıyım. Şu caminin alt sokağına inin. Oradaki evlerin manzarası benim gözümü rahatsız ediyor. Çerçevesi kırılmış, kapısı dökülmüş, badanası kirlenmiş, pis, pasaklı... Ben orasını tertemiz, gıcır gıcır yapsın isterim, İskenderpaşa cemaati cemaat ise... Pırıl pırıl, bir ucundan öbür tarafa, bal döksen yalanacak, oturulacak, kalkılacak, çorapla basılacak temiz bir yer olmasını isterim.

Neden? Müslümanların yeri burası. Türkiye’de Müslümanlığı kim temsil ediyor? İlk hatıra gelen yerdir, İskenderpaşa...

“—İyi cemaati vardır, müslüman insanlardır.” derler.

Yabancı bir kimse gelse, ilk önce burayı gösterirler. “Müslüman” derler.

Caminin etrafı pis, içi dışı pasaklı... Olmaz! Pırıl pırıl olacak! Her sene badana etmek gerekiyorsa da edeceğiz, ne yapalım... Evimizi her sene badana etmiyor muyuz? Her sene yeni elbise yaptırmıyor muyuz?

Gardroplarımız yetmiyor, ikişer üçer gardrop alacağız neredeyse... Ben dahil hepimizin çeşit çeşit, kat kat elbisemiz vardır. Camiye gelince, biz niye cimrilik ediyoruz?

Bir elbisenin dikimi 20 bin liraymış. Kumaş ve sairesi kim bilir kaç bin liradır?

Cimriliğimiz camiye, hayra gelince mi tutuyor? Sahabe kabrini bir gecekondu olmaktan kurtaramaz mıyız? Bir eski cami yerini Meryem Ana heykeli dikilmekten kurtaramaz mıyız, arkadaşlar? İstanbul 7-8-9 milyon nüfuslu bir şehir; yüzde doksan dokuzu müslüman, bin küsür camisi var... Nerede kaldı müslümanlar? Görelim...

Âyinesi iştir kişinin lafa bakılmaz;

Şahsın görünür rütbe-i akli eserinde...¹

Müslüman; nereden belli?..

¹ Ziya Paşa (1825-1880)₉

“–Şu telin içinde cereyan var hocam.”

“–Nereden belli?”

“–İstersen bir tut; yere çalar alimallah... Teli tutar tutmaz küt, kendini yerde bulursun. O telin içinde öyle bir kuvvet var ki, ne olduğunu o zaman anlarsın.

“–Türkiye’de ahâlinin yüzde doksan dokuzu müslüman.”

Nerede yahu? Tutuyorum tutuyorum, elimi titretmiyor. Nerede müslümanlar? Cereyan yok, kesilmiş. Şebekeye, dinamoya, muhavvile, kuvvet merkezine bağlı değil, kopuk.

Müslümanın müslümandan haberi yok.

Evinde çoluk çocuğu aç açık, dışarıya yardım ediyor. İl eyisi, ev avusu. Eve zehir zemberek, dışa yumuşak... Kendi camisi yardıma muhtaç, dışarıya yardım ediyor.

Öyle ahbaplık olur mu? Hani biz ahbaptık, dosttuk?

İnsanın kalbi kırılıyor.

Bu cemaat, ben bir şeye karışmıyorum, buraları nasıl yaparsa yapsın. Bir kişi; “Ben bu işi yapıyorum.” desin, yapsın.

Ama bu bitmez. Şu hocanın sizden istediği bitmez, bitmeyecek.

Çünkü sadece bu cami değil ki muhtaç olan...

O Meryem Ana heykeli dikilmeli mi bir caminin yerine? İslâm’ın beyninde nâkus inlerse doğru olur mu? *Nâkus*, çan demek. Olur mu, yakışık alır mı?

Öbür tarafta bir caminin içine gecekodu kurulur mu?

O kardeşe dışarıda bir yer alalım, o camiye yine cami yapalım. Sahabe kabriymiş. Yani Peygamber Efendimiz'i görmüş olan gözlerin sahibi bir insan... Onun sohbetine ermiş olan bir gönlün sahibi bir insanın kabri... Yerini sorun, göstereyim. Namazdan sonra atlayalım arabaya, gidelim!

Sahabe, kıyamette bizim memleketimizin rehberleri, liderleri olacak. Biz cennete gidersek –Allah'ın lütfuyla gideceğiz inşaallah– onlar önde gidecek, biz arkasından el pençe divan öyle gideceğiz. Bizim beldemizin efendileri; sahabe... Öldükleri, kaldıkları yerin reisi olarak gidecekler.

Kabirleri perişan, kabirleri gecekodu, kabirleri istilaya uğramış!.. Olur mu?..

Ben bir kabrin başına gittim, “Muhammed el-Ensarî Hazretleri'nin kabri” dediler, cadde üstünde... Allah Allah... Baktım, kitâbesi var. Kitâbesini okudum, üstüne tâlik yazıyla yazılmış:

“–Peygamber Efendimiz'in ashâbından Muhammed el-Ensarî Hazretleri'nin kabri-i şerifidir.” gibi ifadeler var.

Tarih filan konulmuş. Ben kitâbeye bakarken kadının bir tanesi çıktı:

“–Benim evime ne bakıyorsun?” dedi.

Tevbe estağfirullah! Benim kimsenin evine baktığım yok. Sahabe kabrine ziyarete gelmişim, kitâbe okuyorum, üniversite

hocasıyım. Kıyamet koparıyor... Korktu. Kendisi türbenin içine yuvalanmış, girmiş; ben orasına burasına bakınca, türbeden onu çıkartacaklar diye kıyameti kopartıyor.

Yahu sen istediğin kadar kıyamet kopar, işte burada yazılmış; bu senin yerin değil, bu sahabe kabri. Ama seni de mağdur etmeyiz, sana da bir yer buluruz, sen de şu tarafa çıkarsın. Fakirsen sana da yardım ederiz. Bugün nice zengin var ki, “Hangi fakire yardım edeyim?” diye sağlam fakir arayıp duruyor.

O camiyi kurtaracağız, bu camiyi kurtaracağız...

Camileri kurtardık, ne olacak? İçinde imam, cemaat olmadıktan sonra camiyi kurtarmışsın, ne kıymeti var?

Cemaat kurtaracaksın. Evlâdını kurtaracaksın!

Görmüyor musun; Ramazan’da Fatih camiinden, Fatih yolundan buraya doğru geliyoruz, dondurma külâhlarını almış kazık kadar herifler; şapur şapur, şapur şapur yalaya yalaya gidiyorlar. Yol boyunca kaç tane gördük! Koca kazık kadar adam... Kimisi yaşlı, kimisi genç, kimisi orta yaşlı... Hava sıcak ya, dondurma külâhına dondurmayı koymuş, şapur şapur kedi yalar gibi yalaya yalaya caddede yürüyor...

“—Yürüyemez mi?”

Yürür ama bugün Ramazan...

“—Canım memlekette lâiklik var; isteyen oruç tutar, istemeyen tutmaz.”

Öyle ama bu memlekette eskiden öyle bir âdâb, terbiye, görgü ve görenek vardı ki Ermeniler, Rumlar, Yahudiler çocuklarını:

“—Şimdi müslümanların oruç zamanıdır; kafanı kırarım senin dışarıda yemek yersen! İçeride ye bakalım!” diye azarlarlardı.

Bunu yaşlılar bilirler, biz biliriz. Biz Arnavutköy’de bulunduk, başka yerde bulunduk. Yahudinin, Ermeni’nin olduğu yerleri bilirim; böyle bir huy, böyle bir görenek vardı.

Allah bize dinimizin kıymetini bilmeyi nasip etsin, bir. Dinimiz için çalışmayı nasip etsin, iki.

Bir insan hayra para veremiyorsa, demek ki Allah hayra parasını nasip etmiyor. İşin aslı odur. Şerre dünya kadar para veriyor...

Hilton’u tutuyor.

“—Neden?”

Oğlu sünnet olacak. Belki sizin içinizde yoktur da ben gazetelerden okuduklarımdan söylüyorum, kusura bakmayın! Okadar paralar gidiyor.

İki-üç sene önce çarşıdan bir kese kağıdı aldım. Boşalttım. Günaydın gazetesiymiş. Sayfanın alt köşesinde bir haber dikkatimi çekti. Bir babayiğit adam, Trabzonspor taraftarıymış demiş ki;

“—Ben Trabzonspor’a 25 milyon verdim.”

Şimdinin 250 milyonu! Paranın kıymeti değişti.

Keşke o tarafı kesseydim, defterime yapıştırsaydım. Pişmanım. Böyle şeyleri siz muhafaza edin.

Bir de onun hasmı bir başka zengin varmış, rakip. O dahaönceden demiş ki:

“—O ne verirse, ben onun verdiği iki mislini veririm!”

Çünkü adam tam babayiğit... Bu sefer onun 25 milyon verdiği görünce o da çıkartmış, Trabzonspor’a 50 milyon vermiş. Trabzonspor milyarlık oldu.

Ya etme eyleme, bana da birkaç milyon ver de ben de şu camiyi adam edeyim, öteki camiyi kurtarayım!

Bu insanlar maça topa bu kadar para verir, kulübe bu kadar para verir... Onlar verdi, onlar stadyumun müdâvimi; pekiyi bu caminin müdâvimi ne yapacak?

Elbet biz söyleyeceğiz. Bu yanlış bir yol arkadaşlar! Biz hocayız, siz istesenez de istemesenez de biz hakka bağlıyız, hakkı söyleyeceğiz. İsterseniz darılın. İsterseniz hiçbiriniz bana selâm vermeyin. Ama bu yanlış bir yol. Bu yolla memleket ileri gitmez. Çepeçevre her tarafımız düşman. Bu yolla maddî mânevî kalkınma, muhabbet olmaz. Bu yolla Allah’ın rızası kazanılmaz.

Dünya işine gelince millet kesesini açıyor, milyonları, milyarları veriyor; âhiret işine gelince iki bin lirayı, bin lirayı verecek, bin bir laf söylüyor, eli titreyerek veriyor. Veyahut gidiyorsun, cami için para istesen; “Mektep olsaydı verirdim.” Mektep için para istesen; “Hastane olsaydı verirdim.” Hastane için para istesen; “Şunu olsaydı verirdim, bunu olsaydı verirdim...” Para istediğine pişman oluyorsun.

Ben istemeye çıkmıyorum çok şükür de... Burada söylerken de üzülüyorum. Bir de “Hiç böyle şeylere karışmayayım.” diyorum. Ama bu da bir gerçek ki, müslümanların hâlinde bir terslik var.

Müslümanlar hallerini düzeltsinler. Böyle şey olmaz.

Allah-u Teâlâ Hazretleri malıyla, canıyla cihad edeni seviyor.

“—Ben Allah’ı seviyorum.”

Sevdiğin belli olacak. Bakalım ne kadar, nasıl veriyorsan, nasıl hizmet ediyorsan oradan belli olacak.

Kimisi mektep yapıyor, kimisi hastane yapıyor, kimisi çeşme yapıyor. Tek başına cami yapanlar var.

Afyon’da birisini anlattılar. Afyon’da cami yapmaya girişmişler.

Birkaç yeri dolaşmışlar da bir adama gelmişler.

Hacı efendi demiş ki:

“—Buna gitmeyin, bu adam zıyırdır, gece gündüz içer. Bundan hiç camiye para çıkmaz.”

“—Ya bir gidelim, belki üç bin, beş bin lira para verir.”

Bak Allah nelere kâdir... Allah mukallibi’l-kulûbdür, kalpleri oradan oraya döndürür. Musarrifi’l-kulûbdur, her şeyi nasıl dilerse öyle yapar. İnsanların gönlü Allah-u Teââ Hazretleri’nin iki parmağı arasındadır; nasıl dilerse öyle değiştirir, döndürür.

O sarhoş demiş ki:

“—Başka yere gitmeyin, bu camiyi ben yapacağım!”

Kubbeli koca camiyi tek başına yaptırmış. Bizim İskenderpaşa’dan büyük. Hayır sahibi eksik değil.

Allah hayırları yerli yerince yapmayı cümlemize nasib eylesin...

b. Sabah Akşam Okunacak Bir Dua

Bugünkü hadîs-i şerifler geçen hafta da olduğu gibi, hep Ramazan’ın hayırına bereketine, çok sevap kazandıracak güzel cümleler, dualarla ilgili. Onun için defteriniz, kâğıdınız varsa kaleminizi çıkarın, yazın!

Birinci hadîs-i şerif Ebû Dâvud’da nakledilmiş, Hilyetü’l- Evliyâ’da var, İbn-i Hibban’da var. Hz. Osman RA’dan rivayet edilmiş. Peygamber SAS Efendimiz buyuruyor ki:²

مَنْ قَالَ حِينَ يُمَسِّي: بِسْمِ اللّٰهِ الَّذِي لَا يَضُرُّ مَعَ
اسْمِهِ شَيْءٌ فِي الْأَرْضِ وَلَا فِي السَّمَاءِ، وَهُوَ
السَّمِيعُ الْعَلِيمُ، ثَلَاثَ مَرَّاتٍ؛ لَمْ يُصِبْهُ فَجَاءَةٌ بَلَاءٌ
عَ حَتَّى يُصْبِحَ؛ وَمَنْ قَالَهَا حِينَ يُصْبِحُ ثَلَاثَ مَرَّاتٍ
، لَمْ يُصِبْهُ فَجَاءَةٌ بَلَاءٌ حَتَّى يُمَسِّي

(د. حم. وابن السنی، حل. حب. ض. عن عثمان)

² Ebû Dâvud, *Sünen*, c.XIII, s.282, no:4425; Ahmed ibn-i Hanbel, *Müsned*, c.I, s.72, no:528; Neseî, *Sünenü’l-Kübrâ*, c.VI, s.7, no:9843; Begavî, *Şerhü’s- Süneh*, c.II, s.446; Tahâvî, *Müşkilü’l-Âsâr*, c.VII, s.98, no:2610; Beyhakî, *el-Esmâ ve’s-Sıfat*, c.I, s.81, no:71; Ebû Nuaym, *Hilyetü’l-Evliyâ*, c.IX, s.42; Hz. Osman RA’dan. *Kenzü’l-Ummâl*, c.II, s.137, no:3489; *Câmiü’l-Ehâdîs*, c.XXI, s.145, no:23171.

RE. 433/1 (*Menkàlehîneyümsî: Bi'smi'llâhi'llezî lâ yedurru mea'smihî şey'ün fi'l-ardı ve lâ fi's-semâi, ve hüve's-semîu'l-alîm, selâse merrâtin; lem yusibhu füc'etü belâin hattâ yusbiha; ve men kàlehâ hîne yusbihu selâse merrâtin, lem yusibhu füc'etü belâin hattâ yümsiye*)

(*Men kàle hîne yümsî*) “Akşamladığı, akşama erdiği zaman kim şöyle derse: (*Bi'smi'llâhi'llezî lâ yedurru mea'smihî şey'ün fi'l-ardı ve lâ fi's-semâi, ve hüve's-semîu'l-alîm*)

(*Selâse merrâtin*) “Üç defa her kim, (*Bi'smi'llâhi'llezî lâ yedurru mea'smihî şey'ün fi'l-ardı ve lâ fi's-semâi, ve hüve's-semîu'l-alîm*) derse...”

Ne zaman derse? (*Hîne yümsî*) “Akşama erdiği zaman, akşam olduğu vakitte her kim bu sözü üç defa derse, (*lem yusibhu füc'etü belâin hattâ yusbiha*) sabaha erinceye kadar ona âni bir belâ gelip çatmaz. Ansızın bir belâyâ uğramaz.”

Füc'etü belâ; yani başına ummadık bir anda birden bir bela gelmesi. Hani bir kaza gibi, otomobil kazası gibi, bir arabanın gelip çarpması gibi.

Bunu akşamleyin üç defa derse, sabaha kadar korunur. Çünkü gece korkulu bir gecedir; karanlık, köşe başında birisi saklanır, önünde çukur olur, akrep, yılan, çıyan olur, her türlü şey olabilir. Gecelerin ne getireceği bilinmez. Sabaha nasıl çıkılacağı bilinmez. Kim geceye bunları üç defa okuyarak girerse ona böyle bir belâ uğramaz.

(*Ve men kâlehâ hîne yusbihu selâse merrâtin*)
“Kim de sabahleyin üç defa bu sözü söylese,
(*lem yusibhu füc’etü belâin hattâ yümsiye*)
akşama kadar ona âni bir belâ gelip çatmaz.
Ansızın bir belâyâ uğramaz.”

Sözü hatırlayalım:

بِسْمِ اللّٰهِ الَّذِي لَا يَضُرُّ مَعَ اسْمِهِ شَيْءٌ فِي الْأَرْضِ
وَلَا فِي السَّمَاءِ، وَهُوَ السَّمِيعُ الْعَلِيمُ

(*Bi’smi’llâhi’llezî lâ yedurru mea’smihî şey’ün
fi’l-ardı ve lâ fi’s- semâi, ve hüve’s-semîu’l-alîm*)

Mânasını söylememiz lâzım. Mânası şu:

(*Bi’smi’llâhi’llezî*) “O Allah’ın adıyla ki, (*lâ yedurru mea’smihî şey’ün*) onun ismi yanında hiçbir şey zarar veremez; (*fi’l-ardı ve lâ fi’s- semâ’*) yerdeki, gökteki hiçbir şey zarar veremez.”

“—Onun ismi anıldığı zaman yerdeki gökteki hiçbir varlığın, hiçbir şeyin zarar veremeyeceği Allah’ın adıyla.”

(*Ve hüve’s-semîu’l-alîm*) “O her şeyi hakkıyla işiten, her şeyi hakkıyla bilen, noksansız, pâk, münezzeh Rabbü’l-âlemîn’dir, Allah’tır. Hiç noksanı yoktur. Kul dua ettiği zaman bilir. Tazarrusunu işitir, niyâzına vakıftır, her şeye muttalîdir.”

İşte böyle diyecek.

Bir insan Allah’a has, hakiki kul oldu mu hiçbir şey zarar vermez. Ona sığındı mı:

“—Senin adınla bu geceye giriyorum yâ Rabbi!
Bu akşama senin adınla giriyorum yâ Rabbi!
Sana sığınıyorum yâ Rabbi!”

Haydi bakalım; gelsin de Rusya, Amerika, İsrail,
Bulgaristan, Yunanistan zarar versin. Veremez!
Allah verdirtmez!

Sarhoşun kalbini çevirip, meyhaneden cami
yaptırmaya döndüren Allah... Zalimi, tepesine
yıldırımlar yağdırarak kahretmeye kâdir olan
Allah... Karun’u eviyle beraber yerin içine batıran
Allah... Âsi Lût kavmini şehriyle beraber Lût
gölünün içine tıkan Allah... Âd kavmini, Semûd
kavmini âsi oldukları için zelzeleyle, sayhayla,
rüzgârla helâk eden Allah-u Teâlâ Hazretleri...
Firavun’dan kaçan bîçâre mü’minleri Mûsâ AS ile
denizin kenarında sıkışmışken, denizi yol yapıp
kurtaran Allah... Arkasına düşmüş, öldürmek
kasdıyla iz izleyen insanlardan Ebû Bekr-i
Sıddîk’ı, Peygamber SAS Efendimiz’i mağarada
koruyan Allah, o kulu korur.

“—Var mı bir itirazın?”

Kimse itiraz edemez. İsterse etsin. Kendisi
belâsını bulur. İtirazı belâ olarak yeter.

Allah-u Teâlâ Hazretleri kendisine hakkıyla,
imanla tevekkül edeni mahrum koymaz.

Peygamber Efendimiz yâr-ı gam-güsârı Ebû
Bekr-i Sıddîk ile mağarada saklandığı zaman,
müşrikler iz izleyip mağaranın ağzına kadar
geldiler. Hz. Ebû Bekr-i Sıddîk Hazretleri çok
telaşlandı, korktu. Kendi canı için değil, bir
tanecik canı var; Rasûlüllah Efendimiz için
telaşlandı. Peygamber Efendimiz dedi ki:

“—Sen ne diyorsun iki kişi hakkında ki, üçüncüsü Allah ola? Bir zarar gelir mi, ey Ebû Bekir?

لَا تَحْزَنْ إِنَّ اللَّهَ مَعَنَا

(التوبة: ٤٠)

(*Lâ tahzen inna'llàhe meanâ*) Ey Ebû Bekir, mahzun olma, telaş etme, Rabbimiz yanımızda...” (Tevbe, 9/40) buyurdu.

Öyle iki kişi ki yanlarında Allah var! Kim zarar verir? Nasıl zarar verir? Mümkün mü? Allah göstertmedi.

Hicrette yola düştüler, gidiyorlar. Arkasından mükâfatlar vaad edilmiş:

“—Kim Muhammed’i yakalarsa, başını getirirse şu kadar mükâfat, şu kadar deve...”

O zamanın mükâfatı dolar değil, deve. Birisi baktı ki çölde iki garip yolcu kumlara bata çıka gidiyorlar.

“—Tamam bunlar aranan şahıslar olsa gerek.” dedi, atını mahmuzladı, mızrağını hazırladı, doludizgin o iki garip ama şerefliiler şerefliisi yolcuların üzerine at sürdü.

Ebû Bekr-i Sıddîk bir arkasına bakıyordu, bir Rasûlüllah’a bakıyordu. Peygamber Efendimiz hiç arkasına bakmıyordu, dosdoğru yürüyordu. Ebû Bekr-i Sıddîk telaşından bakıyordu:

“—Bu alçak herif yetişecek de mızrağıyla, okuyla, kılıcıyla bize zarar verecek.” diye

Onlarkılıçsız, silâhsız...EbûBekr-iSıddîkEfendimiz telaş ediyordu da Peygamber Efendimiz ardına bakmıyordu; çünkü peygamberdi. Mağarada da

telaş etmiyordu; çünkü peygamberdi, Allah'ın kendisini koruyacağını biliyordu.

Mûsâ AS da Firavun ordusu ile arkasından gelirken diyordu ki:

قَالَ كَلَّا إِنَّ مَعِيَ رَبِّي سَيَهْدِينِ

(الشعراء: ٦٢)

(*Kàle kellâ, inne maiye rabbî seyehdîn*) “Hayır, onlar zarar vermeyecek. Rabbim bizimle beraber, O bize bir çıkış yolu gösterecek.” (Şuarâ, 26/62) diyordu.

Bu Peygamberimiz'in, Mûsâ AS'ın peygamberlerin hak peygamberliğinin alâmetidir.

Hain korkak olur, yalancı korkak olur. Öyle bir durum oldu mu, eli ayağı titremeye başlar. Bu sapasağlam insanların şeciyesidir. Peygamber Efendimiz arkasına bakmadı.

Ne oldu? At sürüp gelip dururken ne oldu?

Atın iki ayağı birden göğsüne kadar kumun içine batıverdi, tökezlendi, süvari yuvarlandı. Tekrar kalktı, atını çıkardı; bir daha hamle etti, yine battı. O zaman işi anladı.

Allah korur. Ona hakkıyla tevekkül etmeye çalış.

c. Evden Çıkarken Okunacak Dua

İkinci hadîs-i şerif:³

³ Tirmizî, *Sünen*, c.XI, s.307, no:3348; Ziyâü'l-Makdîsî, *el-Ehâdîsü'l-Muhtâre*, c.II, s.238, no:1540; Enes ibn-i Mâlik RA'dan.

Kenzü'l-Ummâl, c.XV, s.397, no:41536; Câmiü'l-Ehâdîs, c.XXI, s.118, no:23111.

مَنْ قَالَ إِذَا خَرَجَ مِنْ بَيْتِهِ: بِسْمِ اللّٰهِ، تَوَكَّلْتُ عَلَى
اللّٰهِ، لَا حَوْلَ وَلَا قُوَّةَ إِلَّا بِاللّٰهِ، يُقَالُ لَهُ كُفَيْتَ
وَوُقِيْتُ وَتَنَحَّى عَنْهُ الشَّيْطَانُ

(ت - حسن غريب - ق. عن أنس)

RE. 433/2 (Men kàle izâ harece min beytihî: Bi'smi'llâhi, tevekkeltü ale'llâhi, lâ havle ve lâ kuvvete illâ bi'llâh; yukâlû lehû: Küfîte ve vukîte ve tenahhâ anhu's-şeytânu.)

Tirmizî'nin hadîs-i şeriflerinden. Tirmizî Hazretleri, mübarek, altı sahih hadis kitabından birisinin müellifidir. Bu hadîs-i şerife hasen hadis demiş.

Bunu neden diyorum?

Bizim Hocamız bu Râmuz kitabının içine çeşitli hadîs-i şerifleri almış. Kendisinin büyük tecrübesi var, hadis alimi. Bunların içinde zayıf olanlar da var, ulemânın bir kısmına “mevzu” dedikleri de var. O onu kaydediyor; “Buna ‘mevzu’ demişler ama isabet etmemişler. Buna doğru demişler ama başka yerden şahitleri var.” diye deliller getiriyor.

Bazıları diyecek ki, biliyorum... Suudi Arabistan'da okudu, biraz Arapça biliyor; Mısır'da Ezher'de okudu, biraz Arapça biliyor; Şam'da veya Irak'ta okudu, biraz Arapça biliyor... Allah, yâ Rabbi sen kurtar! İllallah! Diyecek ki:

“—Mevzu hadisler var... Kolayca bir kelimedenden dolayı bu kadar büyük mükâfat olur mu? Bu sözün aslı esası yok.”

Ya sahîh hadis kitabında söyleniyor işte! Allah her şeye kâdir.

“Kim evinden dışarı çıktığı zaman, (*Bi’smi’llâh, tevekkeltü ale’llâh, lâ havle ve lâ kuvvete illâ bi’llâh*) derse, kendisine denilir ki: (*Küfîte*) Sana kifâyet olundu. Tamam, yeterli bir mahfaza altına alındın, (*ve vukûte*) korundun. (*Ve tenahhâ anhü’s-şeytânü*) Şeytan da ondan uzaklaşır.”

“—Bununla benim bir işim yok, benim buna musallat olmam mümkün değil, bu böyle dedi bir kere...” diye, şeytan başının çaresine bakar, başka taraflara gider.

Bu, evden dışarı çıkarken denilecek. Ötekisi sabah akşam denilecekti. Ne diyecekmîşiz:

(*Bi’smi’llâh, tevekkeltü ale’llâh, lâ havle ve lâ kuvvete illâ bi’llâh*).

(*Bi’smi’llâh*) “Şu evimden Allah’ın adıyla dışarı çıkıyorum. (*Tevekkeltü ale’llâh*) “Allah’a tevekkül ettim.”

“—Yâ Rabbi! Vekilim sensin. Ben her şeyi bilmem, sen her şeyi bilirsin. Ben âcizim, sen kâdirsin. Her şeye gücün yeter. Sana sığındım. Sen benim vekilim ol. Sana iltica ettim. Kendimi sana teslim ettim.”

(*Lâ havle ve lâ kuvvete illâ bi’llâh*) “Allah’tan gayri güç kuvvet sahibi yok.”

Güçler, kuvvetler hepsi Allah-u Teâ Hazretlerinin kabza-ı kudretindedir. Ne dilerse, o olur; ne dilemezse, o olmaz.

“—Ateş yakar hocam.”

Yakmaz! İbrahim AS'ı yakmadı. “Yakma!” dediği için yakmadı. Olur mu böyle şey?

Olur!

“—Su boğar hocam.”

Boğmaz! Boğdurtmayınca boğmaz

Bizim arkadaşlardan birisi anlatıyor:

Bir yere yüzmeye gitmişler. Tanıdıklardan birisi, kim olduğunu unuttum da... Seneler önce... Ada'ya mı gitmişler, Moda'ya mı gitmişler, bir yere yüzmeye gitmişler. Bizim arkadaş -bana anlatan şahıs- balıklama suyun içine atlamış. Yüzerken yüzerken, bir de bakmış suyun içinde bir çocuk duruyor. Suyun içinde, dipte... İlk önce korkmuş, sonradan bakmış, hayal değil, bir şey değil; yapışmış, suyun üstüne çıkartmış. Dışarıda karnına bastırmışlar, koynuna bastırmışlar, kolunu açmışlar, kapatmışlar...Biraz sonra gözlerini açmış, nefes almaya başlamış.

Bir başka grup oraya yüzmeye gitmiş, o şahıs da suya atlamış, çıkmamış. Ama arkadaşları farkında değiller. Çocuk suyun dibine gitmiş, otların arasına takılmış kalmış da orada bir müddet durmuş. Bizimki de atlayınca, suyun içinde ona rastlayınca... Allah kurtaracak...

Hani su boğardı insanı?..

Oradan ötekisini göndertti, ne kadar dakika sonra onu suyun içinden çıkarttı. Bayağı bir zaman geçmiş. Hatta öteki arkadaşları utanmışlar:

“—Yahu biz bunun nereye gittiğini bilemediydik.” demişler. Suda olduğunu bilseler, belki onlar da dalar, çıkartırlardı.

Allah korursa korur, kurtarırsa kurtarır, öldürürse öldürür. Her şey onun kudretiyle olur. Ateşi dilerse yaktırtmaz. Suyu dilerse zarar vermez, boğdurtmaz. Emreder, öyle olur. Ama ya direkt yapar ya vasıtayla yapar. Vasıtalar da onundur. Biz de onun kuluyuz.

Biz neyiz sanki? Adam mıyız biz? Bir şey miyiz? Bizi de o yarattı. Bizim elimizle yapsa, biz kendimiz mi yapıyoruz? Yine Allah yapıyor. Her şey Allah’tan.

O kimseyi ötekisi atlamış kurtarmışsa, o mu kurtardı? Onu oraya getiren, ona yüzmeyi öğreten, ona o akli veren, o kuvveti veren, onu o anda oraya daldırtan Allah... Ötekisinin ölmesini murad etmediği için, o işi yapmış da oradan çıkartıyor.

Aklın varsa bu hikmetleri anlarsın. Aklın yoksa dolap beygiri gibi bu fikrin etrafında döner durursun. Cahil akli ermez, döner durur. Bilen bilir, bildikten sonra da mesafe alır, yürür gider; Allah’ın sevgili kullarından olur. Ötekilere acıyarak bakar:

“—Eh cahil, şuna bak... Ya ne cahil insanlar var, sübhànallah!” der.

Ayıplayamaz da acır.

(*Tenahhâ anhu's-şeytânü*) “Şeytan da ondan uzaklaşır gider.”

Kolay işte bak... İnsan gözüne sahip olamıyor, diline sahip olamıyor, her türlü hataları işliyor; şeytanın başından defolması için dua:

(*Bi'smi'llâh, tevekkeltü ale'llâh, lâ havle ve lâ kuvvete illâ bi'llâh*)

Bir hadîs-i şerif; eğer siz dünyanın öteki ucundan uçağa binip de gelmiş olsanız yeter! O kadar kıymetli bunlar! Çünkü yaptığı zaman, insanın elde edeceği şeyler büyük.

d. Tevhidi İfade Eden Bir Dua

Üçüncü hadîs-i şerif... Bu da Ahmed ibn-i Hanbel'de ve Tirmizî'de var.

Ahmed ibn-i Hanbel; Hanbelî mezhebinin kurucusu ve Müsned isimli 36 bin hadisi ihtivâ eden çok büyük bir hadis kitabı var, tercüme edilse bir rafı doldurur. Ebû Nuaym el-İsfehânî dezikretmiş, Taberânî'de var. Tirmizî, burada, (*garîbun leyse bi'l-kaviy*) “Bu hadîs-i şerif garîb hadistir, kuvvetli hadis değildir.” demiş.

Peygamber SAS Efendimiz buyurmuşlar ki:⁴

⁴ Tirmizî, *Sünen*, c.XI, s.376, no:3395; Ahmed ibn-i Hanbel, *Müsned*, c.IV, s.103, no:16993; Taberânî, *Mu'cemü'l-Kebîr*, c.II, s.57, no:1278; Deylemî, *Müsnedü'l-Firdevs*, c.III, s.477, no:5475; İbn-i Adiy, *Kâmil fi'd-Duafâ*, c.III, s.59; Temîm-i Dârî RA'dan.

Kenzü'l-Ummâl, c.II, s.233, no:3898; *Câmiü'l-Ehâdis*, c.XXI, s.121, no:23117.

مَنْ قَالَ: أَشْهَدُ أَنْ لَا إِلَهَ إِلَّا اللَّهُ وَحْدَهُ لَا شَرِيكَ لَهُ،
إِلَّهًا وَاحِدًا، أَحَدًا، صَمَدًا، لَمْ يَتَّخِذْ صَاحِبَةً وَلَا
وَلَدًا، وَلَمْ يَكُنْ لَهُ كُفُوًا أَحَدٌ؛ عَشْرَ مَرَّاتٍ كَتَبَ
اللَّهُ لَهُ أَرْبَعِينَ أَلْفَ أَلْفِ حَسَنَةٍ

(حم. ت. غريب ليس بالقوى، طب. وأبو نعيم عن تميم الدارى)

RE. 433/3 (*Men kàle: Eşhedü en lâ ilâhe illa'llàhu vahdehû lâ şerîke lehû, ilâhen vâhiden ehaden sameden, lem yettahiz sâhibeten ve lâ veleden, ve lem yekün lehû küfüven ehad, aşre merrâtin; keteba'llâhu lehû erbaîne elfe elfi hasenetin.*)

(*Men kàle*) “Her kim ki on defa şöyle derse: (*Eşhedü en lâ ilâhe illa'llàhu vahdehû lâ şerîke lehû, ilâhen vâhiden, ehaden sameden, lem yettahiz sâhibeten ve lâ veleden, ve lem yekün lehû küfüven ehad*)

Uzunca biraz ama yazarsınız. Sözü, ifadesi bu.

“On defa kim böyle derse, (*keteba'llàhu lehû*) Allah onun için yazar, (*erbaîne elfe elfi hasenetin*) 40 milyon hasene yazar.”

Elfe elfi, bin defa bin, yâni milyon demek.

Erbaîne elfe elfi hasenetin, 40 milyon hasene...

Mânâsı: (*Eşhedü en lâ ilâhe illa'llàh*) “Şehadet ederim ki Allah'tan gayri mâbud, ilâh yoktur; sadece Allah var... (*Vahdehû*) O tektir; eşi, naziri yoktur. (*Lâ şerîke lehû*) Ortağı yoktur. Mülkünde, ulûhiyetinde kendisine ortaklık

edecek bir başkası yoktur. (*İlâhen vâhiden ehaden*) “Tek, biricik, eşsiz emsalsiz olarak, şeriksiz nazirsiz olarak Allah vardır; gayrisi yoktur. Ona şهادet ederim.”

(*Lem yettahiz sâhibeten ve lâ veledâ*) “O Allah ne hanım edinmiştir ne de çocuk edinmiştir.”

Mâlum, dünyada insanlar kadın erkek oluyor da evleniyorlar. Allah onlara ev veriyor, yuva veriyor, çoluk çocuk sahibi oluyor. Aptal millet; Allah’a da hanım düşünüyor, evlât düşünüyor. O Rab, kâinatın sahibi; sen beşersin, insansın. Senin üremen, türemen onun tarafından o kanuna bağlanmış. Şaşkın, “Allah’ın karısı” diye düşünüyor, “Allah’ın çocuğu” diye düşünüyor. Olacak şey değil!

(*Lem yettahiz sâhibeten*) “Hanım, sohbet arkadaşı, evde yuva arkadaşı, eş edinmemiştir. (*Ve lâ veleden*) Çoluk çocuk edinmemiştir. (*Ve lem yekün lehû küfüven ehad*) Hiçbir kimse de asla ona eş ve denk değildir.”

İşte İslâm’ın bütün dinlerin karşısında kaldırmış olduğu tevhid bayrağı budur. Dalga dalga dalgalanıyor...

“—Allah vardır, birdir; hanımı yok, çoluk çocuğu yok, şerîki yok, nazîri yok, misâli yok; hiçbir şey ona denk olamaz. O yarattı, bunlar yaratılmış. Bunlar âciz, o kâdir-i mutlak. O dilediğini yapar, bunlar Allah ne dilemişse öyle olurlar.”

İslâm bu inancı getirdi.

“—Bundan önce ne vardı?”

Bundan önceki dinleri okusan, ibret gözüyle incelesen, o zaman İslâm'ın azametini, büyüklüğünü; yaptığı fikrî inkişâfın, inkılâbın büyüklüğünü anlarsın.

Daha önce ne yapıyorlardı? İnsanlar yıldıza, güneşe, aya tapıyordu. Hani onlar uzakta, anladık. Öküze tapıyordu!

“—Vah vah, eskiden tapıyorlarmış demek ki...”

Hayır, şimdi de tapan var! Hindistan'da Hindular hâlâ öküze tapınıyor. Müslümanlara da kızıyorlar:

“—Vay bizim öküzümüze caddede niye saygı göstermedin?”

Arada kavga gürültü çıkıyor. Müslümanlar bunların öküzçüklerine yan baktı diye harpler darpler çıkıyor. Hâlâ dünya üzerinde taş a tapan var, ağaca tapan var... Çok daha acaibini söyleyeyim, ağzınız açık kalsın: Hindistan'da öyle mezhepler varmış ki, tenasül cihazına tapıyor!

Buyur, sen bu insanoğlunun aklından bir şey bekle...

(*Eşhedü en lâ ilâhe illa'llah*) “Şahitlik ederim ki, Allah'tan gayri ilah yoktur. (*Vahdehû lâ şerîke lehû*) Tektir, şerîki nazîri yoktur.”

“—Gördün mü hocam?”

Yüzlerce gördüm. Çocuğu olmayana Allah dua ile çocuk verir. Doktor doktor dolaşmıştır, Avrupa'yı, Amerika'yı dolaşmıştır.

“—Gel bakalım, bir de biz dua edelim!”

Ağzı dualı bir kimse dua etmiştir, çocuğu olmuştur.

Var mı misâli? Var. İsterseniz adıyla sanıyla söylerim. Bildiğim kimseler var.

Hasta; “Üç ay ömrü var bunun, kanser ciğerini sarmış, işi bitmiş.” demiş doktorlar, hâlâ yaşıyor... 15-20 yıldır.

Ömrü sen mi alıp veriyorsun?

Belli olmaz. Ama turp gibi insan akşama gider.

“—Hey mübarek ya, az önce konuşuyorduk, karşımızda... Kıpırmızı yanakları vardı, demiri sık-sa eritecekti, mum haline getirecekti... Gitti...”

Gider...Allah ne dilerse öyle yapar.

Sen onunla dost olursan, ona has kul olursan, edep ile, tevazu ile boynunu bükerek dersin ki: Yâ Rabbi! Şu hastalıktan çok sıkıldım. Affet beni, dayanamıyorum, şifa nasib et, hayırlısını nasib et.”

Dilerse verir. Dilerse burada verir, dilerse âhirette verir, işine karışamayız. Dilerse vereceğini biliyoruz da, ille hepsini verecek diyemeyiz. Nasıl diyelim?..

Rabbimiz, kâdir-i mutlak; ne dilerse öyle olur.

وَاللّٰی یَحْكُمُ لَا مُعَقِّبَ لِیَحْكُمِ هِ

(الرعد: ٤١)

(*Va'llàhu yahkümü lâ muakkibe li-hükmihi*)
“Allah hükmeder; onun hükmünü tağyir edecek, tebdil edecek, bozacak kimse yoktur.” (Ra’d, 13/41)

Allah öyle murad etmiş, karışamayız. Ama dua ederiz; verecekse verir, kendisi bilir. Vermez, vermediğine sonra memnun olursun; “İyi ki vermemişsin yâ Rabbi! Ben istedim de iyi ki vermemişsin...” dersin. Böyle de var.

Ahirette Allah bazı belâyâ uğramış insanlara öyle mükâfat verecek ki, o zaman insanlar diyecekler ki;

“—Neden?”

“—Sen dünyada belâ geldi, sabrettin, dua ettin; ben senin o istediğini yapmadım ama bu mükâfatı verdim.”

“—Keşke bütün dualarımın sevabı ahirette verilseymiş.” diyecekmiş.

Peygamber Efendimiz hasırın üstünde yatıyordu. Peygamber Efendimiz kuş tüylerinin üstünde yatmaya lâyıktı, eller üstünde tutulmaya lâyıktı, gül sularıyla yıkanmaya lâyıktı, bir toz üzerine konulmamasına lâyıktı. Allah'ın has peygamberiydi. İnsanların en üstünüydü, *Seyyidü'l-evvelîne ve'l-âhirîn...* Hasırın üzerinde yattı. Hz. Ömer RA, o sırada kayınpeder ya, kızı Peygamber Efendimiz'de, yanına geldi. Peygamber Efendimiz kalktı ki, hasır yüzüne iz bırakmış. Yastık yok, şilte yok... Hasıra yatmış. Hurmanın, hasırın izleri yüzünde iz bırakmış. Koca babayiğit Hz. Ömer RA başladı hüngür hüngür ağlamaya... Dedi ki:

“—Yâ Rasûlallah, sen Allah'ın elçisisin. Kisralar, Kayserler saltanatlar sürüyorlar, saraylarda yaşıyorlar. Has peygambersin. Biliyorum, inanıyorum ki, mucizelerle görüyorum ki Allah'ın

has halis, en yüksek kulusun. Şu sıkıntılarına bak; bir doğru düzdün yatağın, şilten yok da hasırın izleri yattığın zaman kıpkırmızı yanağına oturmuş.” diye ağlayınca, dedi ki:

“—Yâ Ömer, onlar, Kayserler, Kisralar, krallar öyle kavimlerdir ki, onlara gördükleri görecekları bu dünyada acele verilmiş. Bize de ahirete tehir edilmiş.”

“—Neden böyle yaptı Allah?!”

Allah’ın hükmüne itiraz etme. Eğer bu dünyada müslümanların her hâli iyi olsaydı âşık-ı sâdık ile yalancı anlaşılmazdı. Hikmet o. Müslüman sıkıntı çekecek, derde uğrayacak, ağlayacak, hastalık görececek, eza çekecek, hor görülecek, atılacak, itilecek, satılacak, köle olacak, şunu olacak, bunu olacak... Olmasını temenni etmeyiz ama imtihan; böybüyle olacak. Bunlara sabrettikçe Allah derece verecek.

Sen bu dünyayı imtihansız mı sanıyorsun?

Tekkelerde bile şeyh efendiler müridleri imtihan ederlermiş.

“—Dur bakayım, ben şuna bir mevki, mertebe, hilafet vereceğim ama bakalım ne yapacak?..”

Azarlarlarmış, kovarlarmış, aklına mantığına zor sığacak işler yaparlarmış. İmtihan ediyor; “Bakalım bu durumda nasıl yapacak? Davranışı nasıl olacak?..”

“—Hocam o eskiden oluyormuş demek ki...”

Şimdi de oluyor. Aklını başına topl!

e. Kâinatta Allah'ın Hükümü Geçer

Deylemî, Râfiî, Hatîb-i Bağdâdî, Dâra Kutnî, İbnü'n-Neccâr Hz. Ali Efendimiz'den ve bir başka kaynakta da Malik Hazretlerinden rivayet edilmiş. Bu hadis-i şerif de yine bir şeyi demekle ilgili.

Peygamber SAS Efendimiz buyurmuş ki:⁵

مَنْ قَالَ فِي كَلِّ يَوْمٍ مِائَةَ مَرَّةٍ : لَا إِلَهَ إِلَّا اللَّهُ
الْمَلِكُ الْحَقُّ الْمُبِينُ؛ كَانَ لَهُ أَمَانٌ مِنَ الْفَقْرِ،
وَأَنْسَاءٍ مِنْ وَحْشَةِ الْقَبْرِ، وَاسْتَجْلَبَ الْغِنَى،
وَاسْتَقْرَعَ بِهَا بَابَ الْجَنَّةِ

(ذو النون عن سالم الخواص قط، خط، والديلمي، والرافعي، وابن النجار عن علي؛ حل. عن مالك)

RE. 433/4 (*Men kâle fî külli yevmin miete merretin: Lâ ilâhe illa'llâhu'l-melikü'l-hakku'l-mübîn; kâne lehû emânen mine'l-fakri, ve ünsen min vahşeti'l-kabri, ve'steclebe bihe'l-gınâ, ve'stekraa bihâ bâbe'l-cenneti.*)

(*Men kâle fî külli yevmin miete merretin*) “Her kim günde yüz defa şu sözü söylese: (*Lâ ilâhe illa'llâhu'l-melikü'l-hakku'l-mübîn*) Zaten bir kısmını biliyorsunuzdur. Sadece kaydetmek lâzım. Bu ilim kaydedilmezse karıştırılır.

⁵ Ebû Nuaym, *Hilyetü'l-Evliyâ*, c.VIII, s.280; İbn-i Hacer, *Lisânü'l-Mîzân*, c.VI, s.283, no:993; Mâlik ibn-i Enes Ca'fer ibn-i Muhammed'den, o da babasından, oda dedesinden.

Kenzü'l-Ummâl, c.II, s.233, no:3896; *Câmiü'l-Ehâdîs*, c.XXX, s.441, no:33511.

Biraz sonra kitabı kapatayım; akşamleyin ne denilecekti, evden çıkarken ne denilecekti, duaları karıştırırsınız. Yazınca karışmaz.

Onun için, madem Peygamber Efendimiz'in hadisini dinlemeye geliyorsunuz, yanınızda bir defter olsun. Yazın, ondan sonra sabahları onu deyin, evden çıkarken bu duayı deyin, hasta olduğunuzu zaman şunu deyin, sıhhatli olduğunuz zaman bunu deyin! Faydasını görün de imanınız kale gibi olsun.

“—Tamam, ben İskenderpaşa'da şu hadisi dinledim, şöyle yaptım, böyle oldu. Cümle cihanın halkı karşıma dizilse ben bu imandan dönmem.” dersiniz.

Şimdi bu güzel hadîs-i şerifin güzel mânasını açıklayayım:

“Her kim bir günde yüz defa şöyle derse: *Lâ ilâhe illa'llâhu'l- melikü'l-hakku'l-mübîn...* (*Kâne lehû emânen mine'l-fakr*) Bu sözü ona fakirlikten emân olur.”

“—Sen fakirliğe düşmeyeceksin. Al sana garanti kâğıdın, haydi bakalım, tut elinle, fakirlik görmeyeceksin sen.” diye fakirlikten emân olur.

Fakirler gözünüzü açın! Kula el açmayın; benim gibi gelip gelip de kuldandan istemeyin. Allah akıl versin size...

(*Ve ünsen min vahşeti'l-kabri*) “Kabrin yalnızlığında yoldaş olur.”

(*Ve'steclebe bihe'l-gınâ*) “Onunla kişi zenginliği kendisine celbetmiş olur.”

Balık tutarsın, sağa sola oynaya oynaya oltayı çekersin. Ne yapacak palamut, yakalanmış ağzından, sana gelecek, çaresi yok. Onun gibi zenginliği çekersin, celbedersin. Nereye çırpınsın, zenginliğin elinde mi başka yere gitmek; sana gelecek.

Ondan sonra, (*Ve'stakraa bihâ bâbe'l-cenneti*) "İnsan onunla cennetin kapısını çalar." Böyle demekle cennetin kapısına gelip de "Açın, ben geldim!" demiş olur.

Ne diyecekti? Her gün yüz defa: *Lâ ilâhe illa'llâhu'l-melikü'l-hakku'l-mübîn...*

Mânâsı:

(*Lâ ilâhe illa'llah*) "Allah'tan gayri mâbud, ilah yok; tapınılacak, önünde eğilecek, boyun bükülecek, istenilecek, ibadet edilecek kimse, varlık yok. Allah var, Allah'tan gayri yok."

Nedir o? (*El-melik*) "Allah meliktir."

Melik, hükümdar, sahip demek; Farsça hükümran demek.

"—Suudi Arabistan meliki var, bilmem filanca..."

Öyle melik değil... Mülk onundur; egemenlik, hakimiyet onundur. Kâinatta kimin sözü geçer? Allah-u Teâlâ Hazretlerinin hükmü, fermanı yürür.

"—Peki niye neden öyle kâfir kâfirliğini yapıyor? Niye öyle zulümler, haksızlıklar oluyor?"

Hepsinin öyle hikmeti var ki, anlasan her şeye hayran kalırsın.

Rahmetli anam anlatırdı. Bazı şeyler benim kulağında kitaptan değil de anamdan kalmış. Allah cümle geçmişlerimize rahmet eylesin... Cümlesini rahmetine gark eylesin...

Peygamberlerden bir peygamber;

“—Yâ Rabbi! Bana işlerindeki hikmeti göster, anlayayım, sezeyim.” demiş.

Musa AS böyle dua etmiş. Demiş ki:

“—Yâ Mûsâ, git filanca çeşmenin başında, ağacın üstüne çık, dalların arasına iyice saklan, aşağıyı gözle!”

Kim bilir hangi kitapta okudu rahmetli... Böyle okumuş, çocuklara masal anlatır gibi anlatırdı. Ama bak şimdi ben kaç yaşına geldim, torun sahibi oldum, size hâlâ hatırımda kalmış da, ben de size anlatıyorum. Böyle şeyler hatırda iyi kalıyor. Çocuklara siz de anlatın ki hatırda iyi kalıyor.

Saklanmış o peygamber, aşağıyı gözlüyor. Atlının birisi gelmiş, inmiş, su içmiş, elini yüzünü yıkamış. Sıcak ya ortalık... Su içmiş, dinlenmiş. Ama tabii elini yüzünü ve sairesini yıkarken kuşağındaki kesesini de oraya koymuş.

Biz olsak şimdi ne yaparız? Saatimizi çıkartır koyarız. Birkaç defa saat kaybettik. Belki siz de kaybetmişsinizdir.

Öyle olur. İnsan bir şeylerini koyuyor. Ondan sonra; “Aa, ben bir şey unutmuşum!” der, döner; bulursa bulur.

Ben Almanya’da içinde pasaportlarım olan, 1500 mark olan, kalemlerim, evrakım olan çantayı kaybettim. Akşam bizim mahduma;

“—Yahu ver bakalım benim çantayı...” diyorum.

“—Baba sen bana hiç vermedin ki çantayı...” dedi.

Ne oldu? Ertesi gün aynen geldi, el-hamdü lillâh... Hiç eksiksiz geldi. Bazen gelir.

Oraya keseyi çıkartmış... Ondan sonra keyfi yerine geldi ya, suyu da içti, karnı doydu; atına atlamış, hızla sürmüştü gitmiş. Kese orada kaldı, unuttu.

Biraz sonra bir başka şahıs gelmiş. O da elini yüzünü yıkamış, su içmiş. Bir de bakmış orada kese var; oh içi altın para dolu... Almış, elinde bir okkalamış, kuşağının içine koymuş, yallah... O da sevine sevine bu tarafa gitmiş... Havuzun, çeşmenin başında bir kese altın buldu. Tabii bulunan şey alınmaz ama o almış gitmiş, ne yapalım.

Biraz sonra çeşmenin başına üçüncü bir şahıs gelmiş. O da atından inmiş, elini yüzünü yıkamış. Ağacın altında otururken, birinci atlı bu taraftan dıgıdık dıgıdık gelmiş gerisin geriye, adamın yakasına yapışmış:

“—Ver benim keseyi!”

“—Ne kesesi ya?”

“—İşte buradaki para, altın kesesini ver!”

“—Ben öyle bir şey görmedim.”

“—Sakladın değil mi?!”

“—Ya ne saklaması, haberim yok.”

“—Yok, ben bu tarafa gelirken hep dikkat ettim, bu yoldan başka kimse geçmedi. Benim arkamdan bir başka kimse geçmedi. Bu çeşmenin başında da sen varsın.”

Halbuki ikinci adam keseyi aldı, başka tarafa gitti...

“—Verirsin, vermezsin... Saklarsın değil mi... Ben sana onu yedirtmem, içirtmem...” derken adamı orada öldürmüştü.

Ondan sonra yürümüş gitmiş.

Yukarıdaki peygamber dalların arasında dehşet içinde büzülmüş kalmış;

“—Yâ Rabbi! Ben senin hikmetlerini yine hiç anlamadım ki... Birincisi keseyi bıraktı, ikincisi keseyi aldı götürdü, üçüncüsü onun yüzünden öldürüldü. Hiçbir şey anlamadım.”

“—Birincisinin ikincisine borcu vardı, o borcu ona verdirttim, hakkı kalmadı. Üçüncüsünün de birincisine kan diyet borcu vardı, o onun ailesine bir şey yapmıştı, o da oradan ödeşti.” demiş.

Belli olmaz. İşlerin aslını faslını bilmediğimiz için bize dıştan ters gibi görünen şeylerin içinde bile hikmet vardır.

Bir hikâyedir ama böyle ibretler çıkıyor.

Fakirlikten garanti beratı oluyor. Kabirde yalnızlığına yoldaş oluyor. Bu sözle zenginliği kendisine celb ediyor ve cennetin kapısını çalmış oluyor.

(*Lâ ilâhe illa'llah*) “Allah’tan gayri ilâh yoktur; (*el-melik*) hüküm onundur. Her hükmü de hikmetlidir.

(*El-hak*) “Allah-u Teâlâ Hazretleri Hak’tır, zihnî bir varlık değildir.”

Şimdi bazı entellektüel, münevverler var; hâkimmiş, savcıymış, mühendismiş, yüksek tahsilliymiş, doçentmiş, profesörmüş... Diyor ki; “—İnsan zihninden böyle şeyler tasavvur etmiş, din diye bir şeykurmuş.”

Mesela solcular, komünistler diyorlar ki:

“—Din, burjuvazinin emekçiyi sömürme vasıtalarından bir vasıtaadır.”

Ya sen Peygamber Efendimiz’in sahabesini biliyor musun? Onlar zavallı zayıf insanlardı, sömürülen insanlardı. Sen ne anlarsın sosyolojiden, dünyadan, cemiyetten?

Din güya onu sömürmüş... O sömürülenler zavallı dindarlardı... 70 tanesi bi’r-i mâune fâciasında katledildiler. Bütün kompradorlar, Kureyş’in zenginleri o mazlumların üzerine hücum ettiler. Sen ne anlarsın iktisattan, sen ne anlarsın tarihten?

Lafları tarihe uymuyor. Ama tatlı olduğu için, ambalajı güzel olduğu için, yaldızlı olduğu için, bizim tarihinden kopmuş zavallı münevverler yutuyorlar. Tahsillerinde onlara öyle okutuluyor:

“—Din afyondur, uyuşturur. Din, burjuvazinin emekçileri sömürme vasıtasıdır.”

Avrupa’da öyle; kilise sömürüyor. Yıllar yılı sömürmüş. Sen onu görmüşsün, onu söylüyorsun. Gel bir de Türkiye’ye bak! Gel bir de Peygamber Efendimiz’in zamanına bak! Gel bir de Mûsâ AS’ın zamanına bak!

Firavun Mûsâ AS'ın kavmini ne yapıyordu? Bütün erkek çocukları kesiyordu. Senin komünist nizamında, Das Capital'inde böyle bir şeye cevaz var mı?

Bütün çocukları kesiyordu! Erkek çocukları kesiyordu, kız çocukları bırakıyordu. Var mı böyle şey? Sen Firavun'un taraftarı mısın? Yoksa o kesilen zavallıların taraftarı mısın?

Bunu herkes bilir, yalnız ben bilmem. Beni dinleyen bütün kardeşlerim Musa AS'ı da bilir, Peygamber Efendimiz'in zamanını da bilir. Bir babayığit çıkıp da komünistlere;

“—Ya sizin bu söylediklerinizin hepsi tepeden tırnağa saçma, hiç tarihî hâdiselere uymuyor. Gelin hangi tarih sayfasını açarsak, çevirelim bakalım, sizin dediğimize göre değil.” diyemiyor.

وَمَنْ لَّمْ يَجْعَلِ اللّٰهُ لَهُ نُورًا فَمَا لَهُ مِنْ نُّورٍ

(النور: ٤٠)

(*Ve men lem yec'ali'llâhu lehû nûran femâ lehû min nûr*) “Bir kimseye Allah nûr vermemişse, artık o kimsenin aydınlıktan nasibi yoktur; karanlıkta kalır, görmez.” (Nûr, 24/40)

Etrafını projektörlerle donatsan, görmez. İnsana Allah nur verecek. O nasıl nur? O basiret nuru. Allah insanın içine imanı verdi mi, baktığı zaman dibini, köşesini görür, en karanlık yerini gösterir.

“—Canım her şeyi gören Allah'tır, kul âcizdir.”

Kabul ediyorum. Ben “Kul kâdir-i mutlaktır.” demiyorum ki... “Kul Allah'a kul olunca Allah yardım eder.” diyorum, anlamıyor musun?

Kafan çalışmıyor mu? Sen Allah'ın hiç yardımını görmüyor musun? Tepeden tırnağa senin bir an ayakta durman, bir an nefes alıp yaşaman Allah'ın lütfuyla zaten... Senin hayatın hep Allah'ın bahşı... Sen kendini ne sanıyorsun?

Şu nefesi alamasan, göğsüne felç gelse, nefes mi alabilirsin? Eline felç gelse, kolunu mu kaldırabilirsin? Allah aklını alsa aklını mı geri getirebilirsin? Gören gözüne bir karanlık çökse, etrafı görmemeye başlasan, görmeye kudretin mi yeter? Kulağına bir sağırlık gelse, bir çaresini mi bulabilirsin?

Sen bedavadan yaşıyorsun zaten...

Millet bu kadar basit şeyleri görmüyor. Neden? Allah iman nurunu alınca, kör oluyor.

Bir de unvanlar veriyor. Allah böyle zararlı unvanlardan insanı korusun... O unvanlardan dolayı da bir türlü hakka yanaşmıyor.

“—Sen kimsin?” diyor.

“—Ben Allah'ın âciz, nâçiz, boynu bükük, yüzü kara, eli boş bir kuluyum.”

“—Sen nesen?”

“—Ben genel müdürüm...”

Ne olursan ol... Sonra ne olacaksın?

Kara toprağa benimle beraber gireceksin. Huzûr-u Rabbi'l- izzete benimle beraber çıkacaksın. O zaman akla kara belli olacak; kimin haklı kimin haksız olduğu belli olacak.

“—Almanya'da doktora yaptım, Amerika'da ihtisas yaptım.” Göreceğiz.

Allah Hak'tır; zihnî bir uydurma, insanın hayalinin mahsulü değildir. Çünkü ortada kâinat var, varlık var; bu varlığın sahibi lazım, *Vâcibu'l-vücud* lazım, bir *illet-i ûlâ lâzım*.

Anlıyor musun felsefeden? Anlıyor musun biraz mantık, muhakeme ilminden?

İllet-i ûlâ'sız mevcudâtı nasıl izah edersin? İlk sebep lazım; bu iş nereden meydana geldi?

Bir *müsebbibu'l-esbâb* lâzım. Bir *muharrik-i evvel* lâzım. Hangi yerden başlarsan; bu kâinat hâdis olduğuna göre, bir *muhdîs* lâzım. Her zaman sen dua ediyorsun, senin istediğine göre işler oluyor. Duaları kabul eden bir *Zât-ı celîl* var.

Hak; bâtil değil, hayal değil, vehim değil Cenâb-ı Hak.

Sonra? Bizim saçımızı başımızı yolacağımız bir ibare ki: *Mübîn... Allah-u Teâlâ Hazretleri âşikârdır.*"

Biz ne körleriz ki görmüyoruz!..

Fâtiha-ı şerife mea'l-besmele!

Prof. Dr. Mahmud Es'ad COŞAN

09. 06. 1985 - İskenderpaşa Camii

[Bütün HADİS DERSLERİ'ne PDF olarak ulaşmak için tıklayınız.](#)

